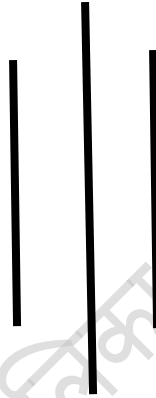
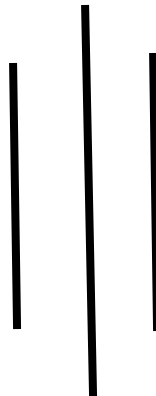

आठविसकोट नगरपालिका
नगर कार्यपालिका कार्यालय
आठविसकोट, रुकुम (पश्चिम)
कर्णाली प्रदेश, नेपाल

कृषि व्यवसाय संचालनका लागि उद्यम र उद्यमीको छनौट तथा अनुदान
परिचालन कार्यविधि, २०८२

आठविसकोट नगरपालिका
रुकुम (पश्चिम)

प्रस्तावना:

नेपाल जैविक विविधताले भरिपूर्ण देश हो । यहाँका नागरिकहरु अधिकांश कृषि पेशामा आवद्ध भई कृषि उत्पादन मार्फत आफ्नो जिविकोपार्जन गरिरहेको देखिन्छ । संधियता पश्चात नेपालको संविधान २०७२ ले कृषि, उद्योग, पर्यटन तथा साना तथा मझौला व्यवसाय प्रवर्द्धन तथा व्यवस्थापन स्थानीय सरकारको जिम्मेवारीको रुपमा परिभाषित गरेको छ । स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन २०७४, नेपालको संविधान २०७२ मा व्यवस्था भए बमोजिम कृषि तथा गैरकृषिजन्य उद्यम व्यवसायलाई प्रवर्द्धन गर्ने यस आठविसकोट पालिकाको नीति रहेको छ ।

आठविसकोट पालिकामा उत्पादनमुलक उर्जाको प्रयोग मार्फत विभिन्न प्रकारका व्यवसाय, उद्योगहरु दर्ता भई सञ्चालनमा आइरहेका छन् । त्यसै गरी उर्जा को खपत विना पनि उद्योग व्यवसायहरु सञ्चालन भइरहेको छन् । उद्योग, व्यवसाय प्रवर्द्धन र व्यवसायीहरुको लगानी तथा लक्षित प्रतिफल प्राप्त गर्नका लागि र पालिकाको तर्फबाट र अन्य विकास साझेदारहरुको तर्फबाट लगानी वृद्धि गरी व्यवसायिक दिगोपनाको लागि आवश्यक नीतिगत व्यवस्था गर्न जरुरी देखिन्छ । व्यवसायहरुको लागि प्राप्त अनुदानलाई थप व्यवस्थित गर्दै अनुदानको समुचित परिचालन गर्न, कृषि तथा गैर कृषि क्षेत्रमा भएको व्यवसायिक लगानी र अनुदान व्यवस्थापनको लागि एकिकृत अनुदान व्यवस्थापन तथा परिचालन कार्यविधि स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन २०७४ को दफा १०२ ले दिएको अधिकार प्रयोग गरि आठविसकोट पालिकाले उत्पादन मुलक उर्जाको प्रयोगबाट सञ्चालित व्यवसाय छनौट तथा अनुदान व्यवस्थापन कार्यविधि, २०८२ तयार गरी जारी गरिएको छ ।

परिच्छेद-१ प्रारम्भिक

१. संक्षिप्त नाम र प्रारम्भ :विषय वा प्रसङ्गले अर्को अर्थ नलागेमा यस कार्यविधिमा:

यो कार्यविधिको नाम **कृषि व्यवसाय संचालनका लागि उद्यम र उद्यमीको छनौट तथा अनुदान परिचालन कार्यविधि, २०८२** रहेको छ ।

२. परिभाषा :विषय वा प्रसङ्गले अर्को अर्थ नलागेमा यस कार्यविधिमा :

(क) कार्यविधि : भन्नाले पालिकाले जारी गरी कार्यान्वयनमा ल्याएको उर्जाको प्रयोगबाट सञ्चालित कृषि व्यवसाय संचालनका लागि उद्यम र उद्यमीको छनौट तथा अनुदान परिचालन कार्यविधि, २०८२ भन्ने बुझ्नु पर्दछ ।

(क) उद्यम/व्यवसाय : भन्नाले पालिका भित्र प्रचलित कानून बमोजिम दर्ता भई स्थानीय स्तरमा नै रहेका स्रोत र साधनलाई अधिकतम उपयोग गरी नियमित सञ्चालनमा आएका कृषि र गैर कृषिमा आधारित उत्पादनमुलक उर्जाको प्रयोगका उद्यम-व्यवसाय भन्ने बुझिन्छ।

(ख) स्थानीय सरकार : भन्नाले आठविसकोट नगरपालिका जनाउँदछ ।

(ग) “अध्यक्ष” भन्नाले गाउँपालिकाको अध्यक्ष सम्झनुपर्छ ।

(घ) “उपाध्यक्ष” भन्नाले गाउँपालिकाको उपाध्यक्ष सम्झनुपर्छ ।

(ङ) “कार्यपालिका” भन्नाले आठविसकोट नगरकार्यपालिका सम्झनुपर्छ ।

(च) “नगरपालिका” भन्नाले आठविसकोट नगरपालिकालाई सम्झनुपर्छ ।

(छ) “प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत” भन्नाले गाउँपालिकाको प्रमुख प्रशासकीय अधिकृतलाई सम्झनुपर्छ।

(ज) “वडा” भन्नाले नगरपालिकाको वडा कार्यालयहरुलाई सम्झनुपर्छ।

(झ) “अनुदान” भन्नाले विभिन्न क्षेत्रको विकासका लागि गाउँपालिकाबाट कुनै किसान वा कृषि संस्थालाई प्रदान गरिने विध-तीयकृषि सामाग्री समेतलाई जनाउने छ।

(ञ) “कृषक” भन्नाले यस कार्यविधिको प्रयोजनको लागि आफ्नै जग्गामा वा कसैको जग्गा करारमा (भाडामा) लिई कृषि खेती गर्ने कृषक, कृषक समूह, कृषि सम्बन्धी उद्योग र कृषि सहकारी, कृषि फर्म, कृषि व्यवसाय समेतलाई सम्झनुपर्छ ।

(ट) “उत्पादक” भन्नाले कृषि बालीबस्तु उत्पादन गर्ने कृषक, समूह, कम्पनी, उद्योग, कृषि फर्म वा सहकारीलाई सम्झनुपर्दछ।

- (ठ) कृषक समूह“ भन्नाले कृषक कृषक मिलेर बनेको समूह भने बुझिन्छ।
- (ड) समिति : भन्नाले स्थानीय उद्यम विकास मुल्याङ्कन समिति गठन लाई जनाउँदछ ।
- (ढ) विकास साझेदार : भन्नाले पालिका कार्यक्षेत्र भएका गैरसरकारी संस्था, निजि कम्पनी तथा प्रचलित कानून बमोजिम दर्ता भई पालिकासंग साझेदारी गरी कार्यक्रमहरु सञ्चालन गर्ने निकाय तथा संघसंस्थालाई जनाउँदछ ।
- (ण) कार्यक्रम: कार्यक्रमभन्नाले अनुदान कार्यक्रमलाई जनाउँदछ

परिच्छेद-२ अनुदान सञ्चालनका उद्देश्य, कार्यक्षेत्र र लक्षित वर्ग

३ उद्देश्यहरु: यस अनुदानको उद्देश्य देहायबमोजिम रहेका छन्

- (क) कृषिमा आधारित उत्पादनमूलक व्यवसायहरुमा नवीकरणीय ऊर्जाको प्रयोग प्रवर्द्धन गर्दै स्थानीयस्तरमा रोजगारी र आयआर्जनको अवसर सिर्जना गर्ने।
- (ख) स्थानीय स्रोत, साधन र सीपको उपयोग गरेर दिगो, समावेशी र जलवायु अनुकूल व्यवसायलाई प्रवर्द्धन गर्ने।
- (ग) ऊर्जा पहुँचलाई उद्यमशीलतासँग जोड्दै, महिला, दलित, जनजाति र विपन्न समुदायको उद्यम विकासमा पहुँच सुनिश्चित गर्ने।
- (घ) पालिकाको नीति, योजना तथा विकास साझेदारहरुको सहयोगमा अनुदान व्यवस्थापनलाई एकीकृत, पारदर्शी र प्रभावकारी बनाउने।

४. अनुदानकार्यक्रमको कार्यक्षेत्र:

यो कार्यविधि अन्तर्गतको अनुदानकार्यक्रम ऊर्जा प्रयोगमा आधारित कृषि उद्यमहरुको प्रवर्द्धन र स्तरोन्नति गर्न लक्षित छ। अनुदानकार्यक्रम आर्थिक सम्भावना भएका स्थानीय क्षेत्रहरुमा सञ्चालन गरिनेछ, जसमा कृषिउत्पादन, रोजगारी र उद्यमशीलता अभिवृद्धिको सम्भावना उच्च रहेकोहरुलाई प्राथमिकता दिइनेछ।

५. कार्यक्रमको लक्षित वर्ग:

कार्यक्रम अन्तर्गत अनुदान र प्राविधिक सहयोग प्राप्त गर्ने लक्षित वर्गलाई दुई प्रकारमा वर्गीकृत गरिनेछ:

क) प्राथमिक लक्षित वर्ग(ख) द्वितीय लक्षित वर्ग।

क) प्राथमिक लक्षित वर्ग:

- अत्यन्त गरीब वा अति विपन्न वर्गका व्यक्ति वा समूह, जसलाई स्थानीय सरकार वा सम्बन्धित सरकारी निकायले पहिचान गरेको छ।
- महिला, दलित, जनजाति, एकल महिला, अपांगता भएका व्यक्ति, यौनिक अल्पसंख्यक समुदाय, लैङ्गिक तथा सामाजिक रूपमा पछाडि पारिएका समुदायहरु।
- वैदेशिक रोजगारीबाट फर्किएका युवा, जो स्वदेशमै उद्यम सञ्चालन गर्न इच्छुक छन्।

ख) द्वितीय लक्षित वर्ग:

- उत्पादनमूलक ऊर्जामा आधारित घरेलु तथा लघु उद्यमकृषि व्यवसायीहरु।
- कृषिमा आधारित सेवा, उत्पादन वा प्रशोधन गर्ने सहकारीहरु (बचत तथा ऋण सहकारी बाहेक)।
- परम्परागत सीप, स्थानीय कच्चा पदार्थ र प्रविधिमा आधारित व्यवसायीहरु।
- साना तथा मझौला उद्योग वा उद्यम जसले स्थानीय रोजगारी सिर्जना गर्न सक्ने सम्भावना राख्छन्।
- विगतमा सञ्चालनमा आएका तर हाल निष्क्रिय अवस्थामा रहेका कृषिउद्यमहरुलाई पुनः सञ्चालन गर्न इच्छुक उद्यमीहरु।

- उत्पादन तथा प्रसंस्करणसँग सम्बन्धित व्यवसायहरू, जसले दक्ष वा अर्ध-दक्ष जनशक्तिलाई रोजगारी दिन सक्छन्।

परिच्छेद-३

अनुदानको विषयगत क्षेत्र र कार्यान्वयन पद्धति

६. कार्यक्रमको विषयगत क्षेत्र:

उद्यमप्रवर्द्धनका लागि कृषिमा आधारित उत्पादन, सेवा तथा व्यवसाय विस्तारका क्षेत्रमा लक्षित गरी कार्यक्रम सञ्चालन गरिनेछ। कार्यक्रम अन्तर्गत विषयगत क्षेत्रहरूलाई देहाय अनुसार वर्गीकरण गरिनेछ—

- उत्पादनमूलक उद्यमहरू - कृषि, पशुपालन, वन उपज, फलफूल, तरकारी, साना प्रशोधन उद्योगहरू।
- व्यवसायमूलक उद्यमहरू - कृषि सामग्री आपूर्ति, उत्पादन संकलन, प्रशोधन, ढुवानीतथा कृषिसम्बन्धी उपकरण निर्माण वा सेवा।
- एकीकृत उद्यमहरू - माथिका क्षेत्रहरूमध्ये दुई वा बढी क्षेत्र समेटिएका मिश्रितकृषि उद्यमहरू।

यी क्षेत्रहरूका उपक्षेत्रहरू कार्यक्रम सञ्चालन दस्तावेजमा उल्लेख गरिएका अनुसार हुनेछ, जसलाई आवश्यकता अनुसार पालिकाले अद्यावधिक गर्न सक्नेछ।

७. अनुदान कार्यक्रम कार्यान्वयन पद्धति:

- (क) अनुदानकार्यक्रम एकीकृत ढाँचामा कार्यान्वयन गरिनेछ, जसमा उद्यमी सिर्जना, उत्पादन अभिवृद्धि, सेवा विस्तार र बजार पहुँचलाई समेटिनेछ।
- (ख) लक्षित व्यक्तिहरू वा समूहहरूलाई व्यवसायिक सोच र वित्तीय साक्षरताको विकासमा सहयोगगरिनेछ, जसले उनीहरूलाई उद्यम सञ्चालनका लागि सक्षम बनाउनेछ।
- (ग) उत्पादन तथा सेवाको गुणस्तर अभिवृद्धिका लागि आवश्यकता अनुसार तालिम, प्राविधिक सहयोग, उपकरण हस्तान्तरण र वित्तीय पहुँचविस्तारका कार्यहरू समावेश गरिनेछ।
- (घ) उत्पादनलाई बजार-अनुकूल बनाउन आवश्यकता अनुसार प्याकेजिङ, ब्राण्डिङ, लेबलिङ, मूल्य श्रृंखला समावेशीकरण र खाद्य अनुज्ञा प्राप्तिमा सहजीकरणगरिनेछ।
- (ङ) नवीन प्रविधि र विज्ञ स्रोत परिचालन गर्न विकास साझेदार संस्थासँग सहकार्य गरिनेछ, विशेषतः सीप अभिवृद्धि, उपकरण आपूर्ति वा अनुदान सहकार्यमा।
- (च) सहूलियत कर्जाका लागि सहजीकरण गरिनेछ, जसमा बैंक तथा वित्तीय संस्थासँग सहकार्य गरिनेछ।
- (छ) स्थानीय उत्पादन र रोजगारी सिर्जना गर्न सक्ने द्वितीय लक्षित समूहका उद्यमहरूलाई पनि प्रविधि र वित्तमा पहुँच सहज बनाइनेछ।
- (ज) संघीय, प्रदेश र स्थानीय सरकारबीच समन्वय गरेर कार्यक्रमलाई प्रभावकारी रूपले कार्यान्वयन गरिनेछ।

परिच्छेद-४ संस्थागत व्यवस्था

८. संस्थागत व्यवस्था :

- (क) पालिकामा उपलब्ध हुने सबै प्रकारका अनुदान(संघिय, प्रदेश, स्थानीय सरकार र विकास साझेदार) परिचालनको लागि उद्यमीहरू तथा व्यवसायिहरूबाट प्राप्त प्रस्तावनको मुल्यांकन , छनौट तथा सिफारीसका लागि देहायबमोजिम स्थानीय उद्यम व्यवसाय र उद्यमीको छनौट तथा मुल्याङ्कन समिति गठन गरिने छ । यो समितिको संरचना निम्न बमोजिमको हुनेछ, जसमा समावेशिताको सुनिश्चित हुनेछ ।

- प्रमुख प्रशासकिय अधिकृत

संयोजक

- घरेलु तथा साना उद्योग विकास समितिको स्थानीय प्रतिनिधि सदस्य
- स्थानीय बैंक तथा वित्तिय संस्थाको प्रतिनिधि सदस्य
- उद्यम विकास शाखाको प्रमुख वा प्रमुख प्रशासकिय अधिकृत ले तो ेकेको कर्मचारी सदस्य
- पालिकाको कृषि शाखा प्रमुख सदस्य

सचिव

- (ख) आवश्यकता बमोजिम सम्बन्धित नवीकरणीय ऊर्जा, उद्यम विकास तथा कृषि क्षेत्रमा कार्यरत विकास साझेदार संस्थाहरुको प्रतिनिधिहरुलाई तथा विषय विज्ञहरुलाई पनि बैठकमा आमन्त्रित सदस्यको रुपमा राख्न सकिने छ ।
- (ग) अनुदान बाट संचालन हुने व्यवसायहरुलाई पालिकाको तर्फबाट आवश्यक प्राविधिक तथा आर्थिक सहयोग पुऱ्याउनको लागि पहल गरिने छ ।
- (घ) अनुदान परिचालन गर्नको लागि उर्जाको प्रयोग गरि संचालन भएको व्यवसायहरुलाई कृषिमा आधारित उद्यमीहरुलाई अनुदान परिचालनमा सहजता ल्याइने छ ।
- (ङ) उद्यम वृद्धि तथा व्यवसाय विस्तारका लागि पालिकाले तथा अन्य निकायहरुले कृषिमा आधारित उत्पादनमुलक ऊर्जा प्रयोगको उद्यम संचालनको पालिकाले प्रकाशन गरेको सुचना अनुसार प्रस्तावना पेश गर्ने, प्राप्त प्रस्तावहरुको मूल्यांकन तथा कार्यक्रममा अनुदान स्वीकृतिका लागि सिफारीस छनौट समितिबाट गरिने छ ।

परिच्छेद-५

मापदण्ड

९. अनुदानको लागि मापदण्ड :

(क) कृषिमा आधारित उत्पादनमूलक ऊर्जा प्रयोगका लागि अनुदान प्राप्त गर्न मापदण्ड देहाय बमोजिम हुनेछ।

- विद्युत र यान्त्रिक प्रयोगको लागि राष्ट्रिय प्रसारण लाईनमा जोडिएका र नजोडिएका नवीकरणीय ऊर्जाका प्रविधि प्रयोग गरिरहेका र प्रचलित कानून बमोजिम दर्ता भएका कृषिमा आधारित तथा गैर कृषिमा आधारित लघु, साना र मझौला उद्योग एवं व्यवसाय हुनुपर्नेछ ।
- खण्ड (क) बमोजिमका उद्योग एवं व्यवसायले अनिवार्य रुपमा सम्बन्धित वडाको सिफारिस सहित दिर्घकालीन व्यावसायिक योजना पेश गरेको हुनुपर्नेछ ।

परिच्छेद-६

माग संकलन

१०. माग संकलन : ऊर्जा प्रयोग गरी कृषिमा आधारित उत्पादनमुलक उद्यम व्यवसाय सञ्चालन गरेकावा गर्न चाहनेहरुबाट सम्बन्धित पालिकाले माग संकलन गर्ने छ ।

(क) यस कार्यविधिको अनुसूची—१ र अनुसूची—२ मा दिईएको ढाँचामा सम्भावित कृषिमा आधारित उद्यमीहरुबाट उद्यम संचालनको लागि माग पेश गर्न सूचना आवाहन गर्नु पर्नेछ । यसरी प्रकाशित गरिने सूचनाको अवधि कम्तीमा पनि १५ दिनको हुनु पर्ने छ ।

(ख) व्यवसायको माग आवाहन गर्दा महिला, दलित, जनजाती, र विपन्न वर्गको प्रस्तावलाई विशेष प्राथमिकता दिनुपर्दछ।

(ग) माग संकलन गर्दा नयाँ उद्यम/व्यवसायको माग वा सञ्चालित उद्यम/व्यवसायको स्तरोन्नतिको मागसंग सम्बन्धित रहनेछन् ।

परिच्छेद-७
प्रारम्भिक चरणको मुल्याङ्कन

११. प्रारम्भिक चरणको मुल्याङ्कन : तोकिएको म्याद भित्र सम्भावित उद्यमीहरूबाट उद्यम संचालनको प्रस्ताव प्राप्त भए पछि पालिकाले कृषि विकास शाखा तथा सम्बन्धित शाखा को सहयोगमा उद्यम तथा उद्यमीहरूको छनौट गरि सूची प्रकाशन गरिने छ ।

- (क) नयाँ उद्यम-व्यवसायको प्रस्तावको प्रारम्भिक चरणको मुल्याङ्कन चेक लिष्ट अनुसूची — ३ मा र सञ्चालित उद्यम-व्यवसायको स्तरोन्नतिको प्रारम्भिक चरणको प्रस्तावको मुल्याङ्कन चेक लिष्ट अनुसूची — ४ मा दिइएको छ ।
- (ख) प्रारम्भिक चरणको मुल्याङ्कनबाट कम्तीमा मापदण्ड पुगेका संभावित उद्यमहरूको छनौट गरिने छ ।
- (ग) पालिकामा प्राप्त मागहरूको सूची प्रकाशन गरि सम्बन्धित प्रस्ताव कर्ताहरूलाई जानकारी गराइने छ ।

परिच्छेद-८ व्यवसाय अभिमुखिकरण कार्यक्रम संचालन

१२. व्यवसाय अभिमुखिकरण कार्यक्रम संचालन :

- (क) प्रारम्भिक चरणको मुल्याङ्कनबाट छनौट भएका संभावित उद्यमी तथा व्यवसायीहरूको लागि अभिमुखिकरण कार्यक्रम संचालन गरिने छ । अभिमुखीकरण कार्यक्रम संचालनको लागि विकास साझेदार, परामर्शदाता तथा विषय विज्ञहरूको सहयोग लिन सकिनेछ ।
- (ख) व्यवसाय अभिमुखिकरण कार्यक्रम संचालन गर्दा उद्यम तथा व्यवसायको लागि अनुदान मागको प्रक्रियामा जान आवश्यक तयारीका बारेमा छलफल गरिनेछ । सामान्यता यो अभिमुखिकरण कार्यक्रममा व्यवसायिक कार्य योजना निर्माण फाराम र अनुदान माग फारामको बारेमा जानकारी गराइनेछ ।

परिच्छेद-९ व्यवसायिक कार्य योजना निर्माण

१३. व्यवसायिक कार्य योजना निर्माण :

- (क) व्यवसाय अभिमुखिकरण कार्यक्रममा सहभागी संभावित उद्यमहरूले कृषि तथा गैर कृषि मा आधारित ऊर्जा प्रयोग बाट सञ्चालन हुन वा भइरहेको व्यवसाय तथा उद्यमको विकास गर्न अनुदान प्राप्तिमा लागि व्यवसायिक कार्य योजना अनिवार्य निर्माण गरि पेश गर्नुपर्नेछ ।
- (ख) व्यवसायिक कार्य योजना निर्माण गर्दा पालिकाले तोकेको अनुसूची — ५ (नयाँ उद्यम-व्यवसायको माग लागि) र अनुसूची — ६ (सञ्चालित उद्यम-व्यवसायको स्तरोन्नतिको लागि) मा तोकेको निर्दिष्ट ढाँचामा तयार पारि तोकेको अवधि भित्र पेश गर्नुपर्ने छ ।
- (ग) व्यवसायिक कार्य योजना निर्माण गर्न पालिकाले तथा उद्यमीले सम्बन्धित विषय विज्ञबाट आवश्यक सहयोग लिन सकिनेछ ।
- (घ) विकास साझेदार तथा अन्य निकायबाट परिचालन हुने अनुदानको लागि आवश्यक पर्ने व्यवसायिक योजनाको ढाँचा पालिकाले तोकेको अनुसार हुने छ ।

परिच्छेद-१० क्षमता अभिवृद्धि कार्यक्रम संचालन

१४. क्षमता अभिवृद्धि कार्यक्रम संचालन :

- (क) व्यवसायिक कार्य योजनाको मुल्याङ्कन र फिल्ड अनुगमनका कार्यक्रमबाट छनौट भएका उत्कृष्ट उद्यमहरूको लागि कार्यक्रमले क्षमता अभिवृद्धि कार्यक्रम संचालन गर्नेछ ।

(ख) क्षमता अभिवृद्धि कार्यक्रम संचालन गर्दा स्तरीय व्यवसायिक कार्य योजना निर्माण लगायत व्यवसाय व्यवस्थापन(वित्तियत व्यवस्थापन, उत्पादन व्यवस्थापन, खरिद योजना, विक्रि योजना) लगायतका प्राविधिक विषयवस्तुहरुमा क्षमता अभिवृद्धि गरिने छ ।

(ग) क्षमता अभिवृद्धि कार्यक्रम संचालन गर्दा सम्बन्धित विषय तथा कार्यक्रम संग सरोकार राख्ने निकाय तथा विषय विज्ञहरुको आवश्यक सहयोग लिनु पर्ने छ ।

(घ) क्षमता अभिवृद्धि कार्यक्रमको विषयवस्तु, अवधि लगायत अन्य व्यवस्थापनको सम्बन्धमा विकास साझेदार निकाय तथा कार्यक्रमबाट निर्धारण भइ आएको खण्डमा सोहि अनुसार गर्न सकिने छ ।

(ड.) विकास साझेदार निकायक कार्यक्रमबाट सोझै परिचालन हुने अनुदानको लागि कार्यक्रम यसै कार्यविधिको नियम बमोजिम हुनेछ

परिच्छेद-११ अनुदान स्वीकृत

१५. अनुदान स्वीकृत :

(क) छनौट भएका उद्यमहरुलाई पालिकाबाट अनुदान निकासाका लागि सम्बन्धित निकाय वा शाखा बाट सिफारिस गर्नु पर्ने छ ।

(ख) पालिकाबाट परिचालन तथा व्यवस्थापन गरिने सबै प्रकारका अनुदानहरु देहाय बमोजिम स्वीकृत गरि कार्यान्वयनमा ल्याइने छ ।

१. कृषिमा आधारित व्यवसाय तथा उद्यम स्थापनार्थ लाग्ने यन्त्र, उपकरण तथा औजारहरु तर्फ लाग्ने कुल लागतको ८० % रकम समपुरक अनुदान सहयोग ।
२. कृषिमा आधारित सञ्चालन भइरहेका व्यवसाय तथा उद्यम प्रवर्द्धन तथा विस्तारको लागि आवश्यक पर्ने यन्त्र, उपकरण तथा औजारहरु तर्फ लाग्ने कुल लागतको ८० % रकम समपुरक अनुदान सहयोग ।
३. संघिय सरकार र प्रदेश सरकारबाट तोकिएको मापदण्ड तथा कार्यविधि अनुसार परिचालन तथा व्यवस्थापन गर्नुपर्ने अनुदान सोहि अनुसार गरिने छ ।
४. विकास साझेदार निकाय तथा कार्यक्रमले तोकेको मापदण्ड अनुसार अनुदान रकम स्वीकृती, परिचालन तथा व्यवस्थापन गर्नु परेको अवस्थामा कार्यपालिकाको निर्णय अनुसार यसै मापदण्ड अनुसार गर्न सकिने छ ।

परिच्छेद-१२ अनुदान निकासा

१६. अनुदान निकासा : अनुदान निकासाको लागि सम्पूर्ण प्रक्रियाहरु पूरा भएको सुनिश्चित भएमा पालिकाले सम्बन्धित उद्यमलाई अनुदान रकम निकासा गर्नेछ । अनुदान परिचालन प्रक्रिया देहाय बमोजिम हुनेछ ।

(क) पालिकाले तोकेको ढाचाँमा अनुदानको लागि आवेदन फारम भरेको हुनु पर्दछ । अनुदान माग फारम अनुसूची — १,२ मा दिइएको छ ।

(ख) स्थानीय उद्यम विकास मुल्याङ्कन समितिले कृषि तथा गैर कृषिमा आधारित उत्पादनमूलक ऊर्जा प्रयोगका व्यवसायहरु छनौट गरि व्यावसायिक योजना स्वीकृत गरि सम्बन्धित उद्यमी वा व्यवसायीलाई जानकारी गराउनेछ ।

(ग) सम्बन्धित उद्यमी वा व्यवसायीले अनुदान बाहेकको रकमको श्रोत सुनिश्चितता गर्नुपर्नेछ ।

(घ) पालिकाबाट वा सम्बन्धित निकायबाट स्वीकृत व्यावसायिक योजना, लागत र अनुदानको अधिनमा रही कृषिमा आधारित (ऊर्जा प्रयोगका व्यवसाय स्थापनार्थ लाग्ने आवश्यक यन्त्र, उपकरण तथा औजारहरु खरिद गरी सक्कलै बिल बिजक, सम्बन्धित व्यवसाय वा उद्योगको नाममा वाणिज्य वा विकास बैंकमा रहेको बैंक खाताको विवरण सहित अनुदान भूक्तानीको लागि पेश गर्नुपर्नेछ ।

(ड) प्राप्त कागजातको चेक जाँचर अनुगमन पश्चात १०० % अनुदान भूक्तानी गरिनेछ ।

परिच्छेद-१३

अनुगमन मूल्याङ्कन तथा पारदर्शिता

१७ अनुगमन मूल्याङ्कन तथा पारदर्शिता:

क) अनुदान प्राप्त उद्यम-व्यवसायहरूको प्रभावकारी कार्यान्वयन, अनुदानको सदुपयोग र कार्यक्रमको प्रभावकारिताको मूल्याङ्कन गर्न पालिकाले नियमित रूपमा अनुगमन गर्नेछ। अनुदानप्रदान गर्नु भन्दा अगाडी अनुगमन समितिले अनुगमन पश्चात सिफारिस गर्नेछ

ख) अनुगमन कार्यका लागि देहाय बमोजिमको समिति गठन गरिनेछ:

- पालिकाको उपाध्यक्ष / उप-प्रमुख – संयोजक
- प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत – सदस्य
- कृषि शाखा प्रमुख – सदस्यसचिव
- लेखा शाखा प्रमुख – सदस्य
- सम्बन्धित वडाको सचिव – सदस्य
- उद्यम विकास शाखाका प्रतिनिधि – सदस्य
- विकास साझेदार संस्थाका प्रतिनिधि- आमन्त्रित सदस्य

ग) अनुगमनको क्रममा व्यवसाय सञ्चालन स्थिति, उपकरणको प्रयोग, अनुदानको उपयोग र उत्पादन तथा आम्दानीको प्रगति प्रतिवेदन संकलन गरिनेछ।

(घ) प्रत्येक अनुदान प्राप्त व्यवसायबाट त्रैमासिक प्रगति प्रतिवेदन संकलन गरिनेछ जसमा उत्पादन, आम्दानी, रोजगारी सिर्जना, चुनौती र सिकाइ उल्लेख गरिनुपर्नेछ।

(ङ) अनुगमन र मूल्याङ्कनका निष्कर्षहरूलाई पालिकाको वेबसाइट वा सूचनापाटीमार्फत सार्वजनिक गरिनेछ, जसले पारदर्शिता र जवाफदेहिताको प्रत्याभूति गर्नेछ।

(ज) अनुदान कार्यक्रमको प्रभाव मूल्याङ्कनका लागि पूर्व र पश्च मूल्याङ्कनविधि अपनाइनेछ।

(झ) अनुगमन र मूल्याङ्कनमा आधारित 'Learning Note' वा 'Case Study' तयार गरिनेछ जसले सफल अभ्यासहरूलाई साझा गर्न मद्दत गर्नेछ।

(ञ) कार्यक्रम कार्यान्वयनमा देखिएका अनियमितता वा कमजोरीहरूलाई समाधान गर्न कार्ययोजना सहितको सुधारात्मक प्रतिवेदन पेश गरिनेछ।

(ट) अनुगमन तथा मूल्याङ्कन प्रतिवेदनमा उल्लेख गरिएका सिफारिसहरूलाई पालिकाको आगामी नीति, कार्यक्रम र बजेटमा समावेश गर्न प्रयास गरिनेछ।

परिच्छेद- १४

१८. पालिकाको भूमिका तथा जिम्मेवारी

(क) कृषिमा आधारित उत्पादक व्यवसाय र ऊर्जा प्रयोग प्रवर्द्धन गर्ने नीति निर्माण, बजेट व्यवस्था तथा कार्यक्रम स्वीकृति गर्ने।

(ख) व्यवसायहरूबाट प्राप्त प्रस्तावहरूको मूल्याङ्कनका लागि समिति गठन तथा सञ्चालन गर्ने।

(ग) माग संकलन, अभिमुखिकरण कार्यक्रम, व्यवसायिक योजना निर्माण तथा अनुदान सिफारिस प्रक्रियामा सहजता प्रदान गर्ने।

- (घ) विकास साझेदार, निजी क्षेत्र तथा संघीय/प्रदेश सरकारसँग समन्वय गरी स्रोत परिचालन र प्रविधि प्रवर्द्धनमा सहकार्य गर्ने।
- (ङ) प्राप्त अनुदान तथा सहूलियत सुविधाहरूको प्रभावकारी कार्यान्वयनको लागि अनुगमन, मूल्याङ्कन र पारदर्शी प्रतिवेदन प्रणाली विकास गर्ने।
- (च) पारदर्शिता, सहभागिता र समावेशीतालाई सुनिश्चित गर्दै अनुदान व्यवस्थापन प्रक्रियामा महिला, दलित, जनजाति र विपन्न वर्गलाई प्राथमिकता दिने।
- (छ) कार्यक्रम कार्यान्वयन पश्चात् सिकाइ र सुझावको आधारमा कार्यविधिको संशोधन र अद्यावधिक गर्ने व्यवस्था मिलाउने।

आठविसकोट नगरपालिका रुकुम (पश्चिम भाग)

अनुसूची

अनुसूची १

उद्यम/व्यवसायको माग संकलन फारम

फारम नं. □□□□ / □□□□मिति (दिन/महिना/वर्ष)□□/□□/□□□□

क)

नाम:.....

....

ख) जिल्ला:

.....

....

१. उद्यमीको व्यक्तिगतविवरण

१.१) संस्थावा समुहभएमा संस्थावा समुहको नाम :

.....

१.२) उद्यमीको नाम : फोन नं

:.....

१.३) शैक्षिक योग्यता : ☐सामान्य लेखपढ

☐प्राथमिकतह☐माध्यमिकतह☐उच्चमाध्यमिकतह☐स्नातकतह☐स्नातकोत्तर तह

१.४) नपा/गापा :

..... वार्ड नं

:.....

१.५) उमेर लिङ्ग : ☐महिला☐पुरुष☐अन्यजाति :

☐विवाहित☐अविवाहित

२. नयाँउद्यम/व्यवसाय स्थापनाकालागीतलउल्लेखतविवरण भर्नुहोस्

२.१)तपाईंसंग व्यवसाय संचालन सम्बन्धिपहिले कुनै ज्ञान तथासिप छ ?☐छ ☐छैन

२.१.१) यदि छ भने कस्तो किसिमको ज्ञान तथासिप छ उल्लेख गर्नुहोस्

सिपको नाम

३. उद्यमीको उद्यमशिलता

३.१) उद्यमतथाव्यवसाय शुरु गर्न खोज्नुको प्रमुख उद्देश्य के हो ?

.....

.....

.....

३.२) तपाईंको परिवारको कुनै सदस्य उद्यमतथाव्यवसायमा संलग्न हुनुहुन्छ ? यदि हुनुहुन्छ भने उल्लेख गर्नुहोस् ।

☐ बुवा ☐ आमा ☐ दाजुभाई ☐ नजिकको नातेदार ☐ कोहि पनि छैन

४. वस्तु तथा सेवाको उपलब्धता

४.१) तपाईंले कुन व्यवसाय संचालन गर्ने सोच राख्नु भएको छ ?

.....

४.२) उक्त व्यवसायकालागी चाहिने प्रमुख कच्चापदार्थहरु के के हुन् ?

.....

४.३) कच्चा पदार्थको उपलब्धताको अवस्था के छ ?

☐ वर्षभरि प्राप्तहुने ☐ मौसम अनुसार प्राप्तहुने (कुन महिना.....)

☐ कहिले काहिमात्र ☐ मौसम अनुसार प्राप्त भए पनि वर्षभरि पुग्ने

४.४) संभावित उद्योगको लागी कच्चा पदार्थको उपलब्धता कहाँ हो ?

☐ स्थानीय स्तरमा उपलब्ध ☐ जिल्ला बाट खरिद गरिने ☐ क्षेत्रिय बजार बाट खरिद गरिने

कति टाढा बाट खरिद गर्नु पर्दछ (कि. मि.)

☐ अन्य.....

४.६ तपाईंले संचालन गर्न खोज्नु भएको व्यवसायमा अन्य निकायहरु बाट कस्तो खालको सहयोगको अपेक्षा राख्नु भएको छ ?

☐ उत्पादित सामानको बजार खोजीमा सहयोग

☐ उद्यम व्यवसाय सम्बन्धिसिप तथा तालिम

☐ स्थानीय बैंक तथा वित्तीय संस्थाहरु संग ऋण उपलब्ध गराउन सहजिकरण

☐ अन्य भए खुलाउनुहोस्

४.७ तपाईंको उद्यम तथा व्यवसायबाट उत्पादित वस्तु तथा सेवाको बजार कहाँ हो ? बजारको नाम उल्लेख गर्नुहोस्

☐ स्थानीय ☐ जिल्ला ☐ राष्ट्रिय

☐ अन्तराष्ट्रिय

☐ थाहा छैन

५. लगानीको स्रोत

५.१) तपाईंले आफ्नो व्यवसाय स्थापनाका लागी कती लगानी आवश्यक पर्छ ।

☐ संरचना निर्माणका लागि रु..... ☐ मेशिन तथा औजार उपकरणका लागि रु.....

☐ संचालन तथा व्यवस्थापनका लागि रु.....

५.२) तपाईंले आफ्नो व्यवसाय स्थापनाका लागी लगानीको स्रोत के के हुन् ?

☐ आफ्नो लगानी ☐ ऋण: स्थानीय साहु/महाजन ☐ समुह बचत/सहकारी/बैंक तथा वित्तीय संस्था

उद्यमीको दस्तखत:	:संस्थाको छाप (छ भने)
उद्यमीको नाम	पद :

अनुसूची २
उद्यम/व्यवसायको स्तरोन्नतिका माग संकलन फारम

फारम नं. □□□□ / □□□□मिति (दिन/महिना/वर्ष) □□/□□/□□□□
--

क) नवीकरणीय ऊर्जा परियोजनाको

नाम.....

ख) जिल्ला:

.....
....

१. उद्यमीकोव्यक्तिगतविवरण

१.१) संस्थावा समुहभएमा संस्थावा समुहको नाम :

.....

१.२) उद्यमीको नाम : फोन नं

:.....

१.३) शैक्षिक योग्यता : ☐सामान्य लेखपढ

☐प्राथमिकतह☐माध्यमिकतह☐उच्चमाध्यमिकतह☐स्नातकतह☐स्नातकोत्तर तह

१.४) नपा/गापा :

..... वार्ड नं
:.....

१.५) उमेर लिङ्ग : ☐महिला☐पुरुषजाति :

☐विवाहित☐अविवाहित

२. उद्यम/व्यवसायको अवस्था

२.१) उद्यमतथाव्यवसायको स्थापनामिति : □□/□□/□□□□

२.२) उद्यमतथाव्यवसायको वर्तमानअवस्था

☐पूर्ण रुपमा संचालित☐आंशिक रुपमा संचालित☐हालबन्दअवस्थामा रहेको

२.३) हालउक्तउद्योग/व्यवसायआंशिकवाबन्दअवस्थामा रहेको भएको कारण उल्लेख गर्नुहोस्

☐कच्चापदार्थको अभाव☐कमजोर व्यवस्थापनपक्ष☐आर्थिक अभाव☐कामदारको अभाव

☐ उपयुक्तप्रविधितथासिपको अभाव ☐ कानूनी जटिलता ☐ अन्य

३. उद्यम/व्यवसाय स्तरोन्नतिकालागि आवश्यक क्रियाकलाप तथा सहयोगको विवरण भर्नुहोस्

३.१) तपाईंसँग उद्यम/व्यवसायको स्तरोन्नति गर्नका लागि चाहिने आवश्यक ज्ञान तथा सिप छ ? ☐ छ ☐ छैन

३.१.१) यदि छ भने कस्तो किसिमको ज्ञान तथा सिप छ उल्लेख गर्नुहोस्

सिपको नाम

३.१.२) तपाईंको यस उद्यम तथा व्यवसायको स्तरोन्नति गर्नको लागि कस्तो खालको कार्य/क्रियाकलापको आवश्यकता पर्दछ ?

☐ ऋण ☐ नयाँ बजारको खोजी ☐ उद्योग व्यवस्थापनमा सुधार

☐ वस्तु तथा सेवाको विविधिकरण ☐ उत्पादित वस्तुको बजारिकरणमा सहयोग ☐ नयाँ सिप तथा तालिम

☐ नयाँ मेशिन, उपकरण जडान ☐ अन्य

कृपया, विस्तृत विवरण उल्लेख गर्नुहोस्

.....
.
.....
.
.....
.

४. आम्दानी तथा रोजगार सम्बन्धि

४.१) तपाईं यस व्यवसायबाट हाल वार्षिक वार्षिक रुपमा कति मूल्य बराबरको वस्तु तथा सेवा विक्री गर्नु भएको छ ?

वार्षिक विक्रीबाट आम्दानी रु.

४.२) यस उद्योग/व्यवसायमा हाल कति जनाले रोजगार प्राप्त गरिरहेका छन् ?

पूर्ण रोजगारी संख्य

५. लगानीको स्रोत

५.१) तपाईंको उद्योग व्यवसाय स्तरोन्नतिकालागि लगानीको उद्देश्य के हो ?

☐ विद्युतीय उपकरण जडान ☐ उद्योगव्यवसायको क्षमता बृद्धि ☐ उद्योग व्यवसायको उत्पादनको परिमाणमा बृद्धि

५.२) उक्त क्रियाकलाप संचालनवा पूरा गर्नका लागि चाहिने थप खर्च कती हो र कुन क्षेत्रमा लगानी गर्नु आवश्यक छ ।

☐ ऊर्जा प्रयोग प्रविधि ☐ सिप तथा क्षमता मूलक तालिम ☐ उत्पादित सामाग्रीको बजारीकरण

५.३) तपाईंले आफ्नो व्यवसाय स्तरोन्नती कालागी लगानीको स्रोत केके हुन?

☐ आफ्नो लगानी ☐ ऋण: स्थानीय साहु/महार्जन ☐ समुह बचत/सहकारी/बैंक तथा वित्तीय संस्था ☐ अन्य

उद्यमीको दस्तखत :	संस्थाको छाप :
उद्यमीको नाम :	पद :

अनुसूची ३

कृषिमा आधारित उत्पादनमूलक ऊर्जा प्रयोगको नयाँ उद्यम-व्यवसायको प्रारम्भिक मुल्याङ्कन चेक लिष्ट

१. आवेदक उद्यमीको नाम :

२. आवेदक उद्यमीको ठेगाना :

३. उद्यमको प्रकार :

४. नवीकरणीय ऊर्जा परियोजनाको नाम र ठेगाना :

क्र.सं.	सूचकहरु	छ	छैन	पुष्ट्याई
१.	उद्यमीको व्यक्तिगतविवरण			
२	उद्यमीको उद्यमशिलता			
२.१	व्यवसाय संचालन सम्बन्धि पहिले कुनै ज्ञान तथा सिप			
२.२	उद्यम तथा व्यवसाय शुरु गर्न खोज्नुको प्रमुख उद्देश्य			
२.३	परिवारको कुनै सदस्य उद्यम तथा व्यवसायमा संलग्न			
३.	वस्तु तथा सेवाको उपलब्धता			
३.१	व्यवसायका प्रकार			
३.२	व्यवसाय कालागी चाहिने प्रमुख कच्चापदार्थहरु			
३.३	कच्चापदार्थको उपलब्धताको अवस्था			
३.४	कच्चापदार्थको उपलब्धता हुने ठाउँ.			
३.५	व्यवसायमा अन्य निकायहरु बाट कस्तो खालको सहयोगको अपेक्षा			
३.६	व्यवसाय बाट उत्पादित वस्तु तथा सेवाको बजार			

४	लगानीको स्रोतहरु			
---	------------------	--	--	--

प्रतिवेदनको निष्कर्ष :

देहायका कारणहरुले गर्दा नवीकरणीय ऊर्जाबाट उत्पादित विद्युतबाट सञ्चालित नयाँ उद्यम/व्यवसायको मागलाई अनुदानको लागि प्रक्रियामा लान योग्य छ / छैन । छ..... छैन..... (कुनै एकमा $\sqrt$ चिन्ह लगाउने)

कारणहरु :

- १.
- २.
- ३.

प्रतिवेदनपेश गर्ने :

नाम ::

पद :

दस्तखत :

मिति :

अनुसूची ४

कृषिमा आधारित उत्पादनमूलक ऊर्जा प्रयोगको उद्यम-व्यवसायको स्तरोन्नतिको प्रारम्भिक मुल्याङ्कन चेक लिष्ट

१. आवेदक उद्यमीको नाम :

२. आवेदक उद्यमीको ठेगाना :

३. उद्यमको प्रकार :

४. नवीकरणीय ऊर्जा परियोजनाको नाम र ठेगाना :

क्र.सं.	सूचकहरु	छ	छैन	पुष्ट्याई
१.	उद्यमीको व्यक्तिगतविवरण			
२	उद्यम/व्यवसायको अवस्था			
२.१	उद्यम तथा व्यवसायको संचालन बर्ष			
२.२	उद्यम तथा व्यवसाय हाल संचालन छ वा छैन			
२.३	बन्द छ भने, बन्द हुनुको कारण			
३.	उद्यमीको उद्यमशिलता			
३.१	उद्यम/व्यवसायको स्तरोन्नतिकालागि चाहिने सिप			

३.२	स्तरान्तरि गर्नको लागिचाहिने कार्य/क्रियाकलापको विवरण			
४	आम्दानीतथा रोजगार सम्बन्धि			
४.१	वार्षिक आम्दानीको विवरण			
४.१	रोजगारीकृ संख्याको विवरण			
५	लगानीको स्रोत			
५.१	उद्यमी तर्फबाट स्व लगानी गर्न सक्ने तयारीको विवरण			
५.२	लगानीको स्रोतहरुको विवरण			

:

प्रतिवेदनको निष्कर्ष :

देहायका कारणहरुले गर्दा नवीकरणीय ऊर्जाबाट उत्पादित विद्युतबाट सञ्चालितनयाँउद्यम/व्यवसायको मागलाई अनुदानको लागिप्रक्रियामालान योग्य छ / छैन । छ..... छैन.....(कुनै एकमा✓ चिन्ह लगाउने)

कारणहरु :

१.

२.

३.

प्रतिवेदनपेश गर्ने :

नाम ::

पद :

दस्तखत :

मिति :

अनुसुची ५

कृषिमा आधारित उत्पादनमुलक ऊर्जा प्रयोगको छनौटको नयाँ उद्यम-व्यवसायको व्यवसायिक कार्य

१ आधारभुतविवरण

उद्यम/व्यवसायको नाम:	
ठेगाना:	
जिल्ला	
न.पा /गा.पा.	
वड नं.	
टोल	
नवीकरणीय ऊर्जाको प्रकार र सामान्य परिचय	

२ सामुहिक/सहकारी, साभेदारी वाप्रा. लि उद्यमभएमानामउल्लेख गर्नुहोस् :

३. उद्यमीहरुको नाम, सम्पर्क व्यक्ति, सम्पर्क नम्बरको बिबरण:

☐ क्र.स.	नामावली	लिङ्ग	जातजाती	पिछडीएका बग	सम्पर्क नं.	ठेगाना

४ प्रस्तावितव्यवसायमाव्यक्तिवा समुदायको अनुभव:

☐ क्र.स.	नामावली	अनुभववर्ष	बिषेश सीप	सम्बन्धित तालिम	कैफियत

५ उद्यमीहरुको बार्षिक औषतआम्दानी:

क्र.स.	नामावली	बार्षिक आम्दानी (रुपैयामा)			औषतबार्षिक वचत
		स्थानियआम्दानी	देश भित्रबाट प्राप्तआम्दानी	वैदेशिक रोजगारबाट आम्दानी	

६ स्थानिय स्तरमाउपलब्ध सीपहरु

क्र.स.	उद्यमतथाव्यवसायकालागीआवश्यक सीप	स्थानिय स्तरमाउपलब्ध सीप	प्राप्तगर्नका योजना	लागी

७ सहयोग गर्ने संस्थाहरु वा समुहहरुको सुचिहरु

क्र.स.	संस्थाहरु वा समुहहरु	स्थान	सेवाको प्रकारहरु

८ उद्यम तथा व्यवसायको लागी अग्रगामी तथा पश्छगामी बजार सम्बन्ध गर्ने संस्था, समुह अन्य निकायहरुको सूचिहरु

क्र.स.	संस्थाहरु वा समुहहरु	स्थान	अग्रगामी तथा पश्चगामी बजार सम्बन्ध

९ कानुनी प्रावधान र दर्ता प्रक्रिया:

दर्ता नं
दर्ता कहाँ गरिएको
स्थायी लेखा नं

१०. बजार योजना

१०.१ वस्तु र सेवाको विवरण (कृपया वस्तु वा सेवाको विशेषताबारे उल्लेख गर्नुहोस्)

१०.२ उक्त वस्तु तथा सेवाको उत्पादन गर्नुको औचित्य पुष्टी गर्नुहोस् ?

१०.३ वस्तु वा सेवाहरुको प्रतिस्पर्धीहरु संग तुलना

क्र.स	प्रतिस्पर्धीहरुको नाम	प्रमुख वस्तु तथा सेवाहरु	बजार	बजार हिस्सा	गुणस्तर र मूल्य

१०.४ प्रस्तावित ठाउँमा व्यवसाय स्थापना गर्नुका मुख्य कारण के हो ?

१०.५ बजार क्षेत्र र ग्राहक

क्र.स	वस्तु वा सेवाहरु	सम्भावितग्राहक/ उपभोक्ता	लक्षितबजार	हिस्सा बजार (स्थानीय, क्षेत्रीय, राष्ट्रिय, अन्तराष्ट्रिय)

१०.६ उत्पादनलक्ष्य

क्र.स	वस्तु वा सेवाको विवरण	इकाइ	दैनिकलक्ष्य	मासिकलक्ष्य	वार्षिक लक्ष्य

१०.७ बजारिकरण रणनीति (प्रत्यक्षविक्रि, थोक विक्रि, वितरकहरु र अन्यव्यवसायी संग सहकार्य गरेर)

१०.८ रणनीति अनुरूपको बजारिकरणको क्रियाकलापहरु

११. उत्पादनयोजना

११.१ उत्पादनप्रक्रियाको विवरण

११.२ उपकरण तथा औजारहरुको विवरण

क्र.स	आवश्यक औजार तथा उपकरण	विवरण	क्षमता	इकाइ	आपूर्तिकर्ता तथा ठेगाना

११.३ आवश्यक स्थिर पूँजी

क्र.स	विवरण	इकाइ	परिमाण	प्रति इकाइ मूल्य	उपजम्मा	जम्मा	सम्पत्तिको आयु (वर्ष)	ह्रासकद्वि प्रतिशतमा	वार्षिक ह्रासकद्वि
क	जग्गा र जग्गा विकास								
ख	भवन र सिभिल कार्यहरु								
ग	औजार तथा उपकरणहरु								
घ	फर्निचर र अन्य कार्यालय सामानहरु								
ड	अन्य								
	कुल जम्मा								

११.४ कच्चापदार्थ र यसको लागत

क्र.स	आवश्यककच्चापदार्थको प्रकार	इकाइ	मासिक परिमाण	प्रतिइकाइलागत	मासिकजम्मा	वार्षिक रकम
जम्मा						

कृपयाकच्चापदार्थको पर्याप्तता, विश्वस्वनिता र मौसमी उपलब्धतावारे उल्लेख गर्नुहोस

११.५ आवश्यकश्रम र तलब

क्र.स	श्रमिकको विवरण	आवश्यक संख्या	ज्याला प्रतिदिन	दर	जम्माकामगर्नेदिन	मासिकतलब/ज्याला
१.	प्रत्यक्षश्रमिक दक्ष					
	उप कूल					
२	अप्रत्यक्षश्रमिक					
	उप कूल					
	कूल जोड					

११.६ शिर्षखर्च भार

क्र.स	शिर्षखर्च भारको विवरण	इकाई	दर	मासिक खर्चहरु
जम्मा				

१२. वित्तिय योजनातथावित्तीयविश्लेषण

१२.१ कूलआवश्यक पूँजि

क) स्थिर पूँजिलगानी =

ख) पूर्व संचालनखर्चहरु

क्र.स	पूर्व संचालनखर्चहरु	रकम
१	सम्भाव्यताअध्ययन	
२	दर्ता तथाअन्य	
३	तालिम	
४	भ्रमण	
	कूलजम्मा	

ग) अनुमानितचालू पूँजि

क्र.स	विवरण	रकम
१	कच्चा सामग्रीमौज्दात (एक चक्रको लागी)	
२	तयारी सामानको मौज्दात	
३	उच्चारोमा सामानविक्रि	
४	नगद (शिर्षभार खर्च र तलव) एक महिनाको लागी	
क	जम्माचालू पूँजि	
५	उच्चारोमा सामान खरीद	
ख	कूलचालू पूँजि	

घ) कूल पूँजिको आवश्यकता

क्र.स	कूल पूँजिको आवश्यकता	रकम
१	स्थिर पूँजि	
२	पूर्व संचालनखर्च	
३	चालू पूँजि	
	कूल पूँजिको आवश्यकता	

१२.२ पूँजिको श्रोत

क्र.स	पूँजिको श्रोत	कूल रकम	प्रतिशत
१	ऋण		
२	इक्यूटि		
४	अन्य संस्थाहरु बाट सहयोग		
	जम्मा		

१२.३ ऋण चुक्तातालिका

क्र.स	वर्ष	जम्मा ऋण रकमतिन	ब्याज रकमतिन	साँवा रकम	जम्मा रकम
	कूल				

१२.४ ब्याज दर = %

१२.५ वार्षिक स्थिर खर्च

क्र.स	विवरण	रकम
	अप्रत्यक्षश्रम	
	शिर्षभार खर्च	
	ब्याज	
	ह्रासकट्टि	
	पूर्व सचालनखर्चको अपलेखन	
	विमा	
	जम्मा	

१२.६ वार्षिक चलखर्च

क्र.स	विवरण	रकम
	कच्चा सामग्री	
	प्रत्यक्षश्रम लागत	
	जम्मा	

१२.७ प्रतिइकाई उत्पादनलागतमूल्य

क्र.स	विवरण	रकम
१	वार्षिक स्थिर खर्च	
२	वार्षिक चलखर्च	
३	कूलउत्पादनखर्च (१ + २)	
४	उत्पादन परिमाण	
५	प्रतिइकाई उत्पादनखर्च	

--	--	--

माथिकावस्तुहरु उत्पादन गर्न प्रतिमहिनाजम्मा
लाग्ने देखिन्छ ।

घण्टा

१२.८ विक्रिमूल्यनिर्धारण

क्र.स	विवरण	रकम
१	प्रतिइकाई उत्पादनखर्च	
२	प्रतिइकाई ह्रासकट्टि	
३	प्रतिइकाई ब्याज	
४	प्रतिइकाई कूलखर्च (१+२+३)	
५	नाफामार्जिन (%)	
६	नाफा	
७	विक्रिमूल्य	

१२.९ विक्रिआम्दानी

क्र.स	प्रमुखउत्पादनविवरण	ईकाइ	परिमाण	प्रतिइकाई विक्रिमूल्य	कूल
१					
२					
३					
४					
५					
विक्रि बाट कूलआम्दानी					

१२.१० नाफातथा नोक्सानविवरण (एक वर्षको)

क्र.स	विवरण	मासिक	कुलवार्षिक
क	विक्रि बाट आम्दानी		
१	चलखर्च कटौति		
१.१	कच्चा सामग्री		
१.२	प्रत्यक्षश्रम लागत		
ख	कूलनाफा		
२	स्थिर खर्च कटौति		
२.१	अप्रत्यक्षश्रम		
२.२	शिर्षभार खर्च		
२.३	ब्याज		
२.४	ह्रासकट्टि		
२.५	पूर्व संचालनखर्चको अपलेखन		
२.६	विमा		

ग	कर कट्टि अधिको खुदनाफा		
---	------------------------	--	--

१२.११ पारविन्दु

पारविन्दुस्थिर खर्च..... X१००

वार्षिक विक्रि - बार्षिक चल खर्च

X१००

पारविन्दु = _____ =

१२.१२ लगानीको प्रतिफल

खुदनाफा

लगानीको प्रतिफलX१००

कूललगानी

X१००

लगानीको प्रतिफल = _____ =

१२.१२ जोखिमविश्लेषण र न्यूनिकरणका रणनीतिहरु

१२.१३ निष्कर्ष

१३. कार्य योजना

क्र. सं.	क्रियाकलाप	समयतालिका (महिनामा)												प्रमुखजिम्मेवार
		१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०	११	१२	

१४. नगदप्रवाहविश्लेषण

क्र. सं.	अवधि	समयतालिका (महिनामा)											
		१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०	११	१२
१	नगद भित्र												
१.१	स्वलगानी												
१.२	वैंक ऋण												
१.३	नगद विक्रिबाट आम्दानी												
१.४	उधारो असुली												
	जम्मा नगद भित्र												
२	नगद बाहिर												
२.१	स्थिर सम्पत्ति खरिद												
२.२	स्थापना अधिको खर्च												
२.३	कच्चामाल खरिद												
२.४	कामदार खर्च												
२.५	अन्य खर्च												
२.६	ऋणको किस्ता र ब्याजतिरेको												
	जम्मा नगद बाहिर												
	बांकी नगद												

अनुसूची ६

कृषिमा आधारित उत्पादनमुलक ऊर्जा प्रयोगको छनौटको स्तरोन्नती उद्यम-व्यवसायको व्यवसायिक कार्ययोजना

१ आधारभुतविवरण

उद्यम/व्यवसायको नाम:	
ठेगाना:	
जिल्ला	
न.पा / गा.पा.	
वड नं.	

टोल	
नवीकरणीय ऊर्जाको प्रकार र सामान्य परिचय	

२. सामुहिक/सहकारी, साभेदारी वाप्रा. लि उद्यमभएमानामउल्लेख गर्नुहोस् :

३. उद्यमीहरुको नाम, सम्पर्क व्यक्ति, सम्पर्क नम्बरको विवरण:

☐ क्र.स.	नामावली	लिङ्ग	जातजाती	पिछडीएका बग	सम्पर्क नं.	ठेगाना

४. प्रस्तावितव्यवसायमाव्यक्तिवा समुदायको अनुभव:

☐ क्र.स.	नामावली	अनुभववर्ष	बिषेश सीप	सम्बन्धित तालिम	कैफियत

५. उद्यमीहरुको बार्षिक औषतआम्दानी:

क्र.स.	नामावली	बार्षिक आम्दानी (रुपैयामा)			औषतबार्षिक वचत
		स्थानियआम्दानी	देश भित्रबाट प्राप्तआम्दानी	वैदेशिक रोजगारबाट आम्दानी	

६. कृषिमाआधारित उत्पादनमुलकऊर्जा प्रयोगको छनौटको स्तरोन्नतीको लागि सञ्चालनमा रहेका लघु, सानातथामभौलाउद्यमकालागिमात्र: (बार्षिक लेखापरिक्षण प्रतिवेदनवावित्तिय अभिलेखको सहयोगमाभर्न सकिने)

विवरण	पहिलो वर्ष	दोस्रो वर्ष	तेस्रो वर्ष
कामदारको संख्या			
बार्षिक आम्दानी रु			

वार्षिक खर्च रु.			
खुदनाफा रु			

७ स्थानिय स्तरमाउपलब्ध सीपहरु

क्र.स.	उच्चमतथाव्यवसायकालागीआवश्यक सीप	स्थानिय स्तरमाउपलब्ध सीप	प्राप्तगर्नका योजना	लागी

८ सहयोग गर्ने संस्थाहरु वा समुहहरुको सुचिहरु

क्र.स.	संस्थाहरु वा समुहहरु	स्थान	सेवाको प्रकारहरु

९ उच्चमतथाव्यवसायको लागीअग्रगामीतथा पश्छगामी बजार सम्बन्ध गर्ने संस्था, समुहअन्यनिकायहरुको सुचिहरु

क्र.स.	संस्थाहरु वा समुहहरु	स्थान	अग्रगामीतथापश्चगामीबजार सम्बन्ध

९ कानुनीप्रावधान र दर्ता प्रक्रिया:

दर्ता नं
दर्ता कहाँगरिएको
स्थायी लेखा नं

१०.बजार योजना

१०.१ विद्यमान वस्तु र सेवाको विवरण (कृपया वस्तु वा सेवाको विषेशतावारे उल्लेख गर्नुहोस्)

१०.२ विद्यमान वस्तु र सेवाको विवरण

१०.२ नयाँ वस्तु तथा सेवाको विवरण

१०.२ वस्तु तथा सेवाको थप गर्नुको औचित्य पुष्टी गर्नुहोस् ?

१०.३ वस्तु वा सेवाहरुको प्रतिस्पर्धीहरु संग तुलना

क्र.स	प्रतिस्पर्धीहरुको नाम	प्रमुख वस्तु तथा सेवाहरु	बजार (स्थानीय, क्षेत्रीय, राष्ट्रिय)	बजार हिस्सा	गुणस्तर र मूल्य

१०.४ प्रस्तावित ठाउँमा व्यवसाय स्थापना गर्नुका मुख्य कारण के हो ?

१०.५ बजार क्षेत्र र ग्राहक

क्र.स	वस्तु वा सेवाहरु	लक्षितग्राहक/उपभोक्ता			हिस्सा बजार (स्थानीय, क्षेत्रीय, राष्ट्रिय,)
		सम्भावितग्राहक	हालको हिस्सा	बजार विस्तार हुने बजार हिस्सा	

--	--	--	--	--	--

१०.६ उत्पादनलक्ष्य

क्र.स	वस्तु वा सेवाको विवरण	इकाइ	दैनिकलक्ष्य		मासिकलक्ष्य		बार्षिक लक्ष्य	
			हलको	प्रस्तावित	हलको	प्रस्तावित	हलको	प्रस्तावित

१०.७ बजारिकरण रणनीति (प्रत्यक्षविक्रि, थोक विक्रि, वितरकहरु र अन्यव्यवसायी संग सहकार्य गरेर)

१०.८ रणनीती अनुरूपको वजारिकरणको क्रियाकलापहरु

११. उत्पादनयोजना

११.१ उत्पादनप्रक्रियाको विवरण

११.२ उपकरण तथा औजारहरुको विवरण

क्र.स	हालउद्यमीसंग रहेका औजार तथा उपकरणहरु	इकाइ	क्षमता	औजार तथा उपकरणहरु अवस्था	कैफियत

क्र.स	आवश्यकऔजार तथा उपकरणहरुको विवरण	इकाइ	क्षमता	कहाँ उपलब्ध छ?	कसले उपलब्ध गराउँछ?
-------	---------------------------------	------	--------	----------------	---------------------

ग	औजार तथा उपकरणहरु									
घ	फर्निचर र अन्य कार्यालयसामान हरु									

११.४ कच्चापदार्थ र यसको लागत

क्र.स	आवश्यककच्चापदार्थको प्रकार	इकाइ	मासिक परिमाण	प्रतिइकाइलागत	मासिकजम्मा	वार्षिक रकम
जम्मा						

कृपयाकच्चापदार्थको पर्याप्तता, विश्वस्वनिता र मौसमी उपलब्धतावारे उल्लेख गर्नुहोस

११.५ आवश्यकश्रम र तलब

क्र.स	श्रमिकको विवरण	हालको श्रमिक		थपआवश्यकश्रमिक		जम्मातलब/ज्याला
		संख्या	मासिकतलब/ज्याला	संख्या	मासिकतलब/ज्याला	
१.	प्रत्यक्षश्रमिक दक्ष					
	उप कूल					
२	अप्रत्यक्षश्रमिक					

	उप कूल					
	कूल जोड					

११.६ शिर्षखर्च भार

क्र.स	शिर्षखर्च भारको विवरण	इकाई	दर	मासिक खर्चहरु
		जम्मा		

११.७ प्रतिइकाई उत्पादनलागतमूल्य

क्र.सं.	विवरण	रकम
१	वार्षिक स्थिर खर्च	
२	वार्षिक चलखर्च	
३	कूलउत्पादनखर्च (१ + २)	
४	उत्पादन परिमाण	
५	प्रतिइकाई उत्पादनखर्च	
	जम्मा	

माथिकावस्तुहरु उत्पादन गर्न प्रतिमहिनाजम्मा

घण्टा लाग्ने देखिन्छ ।

१२. वित्तिय योजनातथावित्तीयविश्लेषण

१२.१ कूलआवश्यक पूँजि

क) स्थिर पूँजिलगानी =

ख) पूर्व संचालनखर्चहरु

क्र.स	पूर्व संचालनखर्चहरु	रकम
१	सम्भाव्यताअध्ययन	
२	दर्ता तथाअन्य	
३	तालिम	
४	भ्रमण	
	कूलजम्मा	

ग) अनुमानितचालू पूँजि

क्र.स	विवरण	रकम
१	एक महिनाको कच्चा सामग्रीमौजाद	

२	तयारी सामानको मौज्दात	
३	उच्चारोमा सामानविक्रि	
४	नगद (शिर्षभार खर्च र तलव) एक महिनाको लागी	
क	जम्माचालू पूजि	
५	उच्चारोमा सामान खरीद	
ख	कूलचालू पूजि	

घ) कूल पूजिको आवश्यकता

क्र.स	कूल पूजिको आवश्यकता	रकम
१	स्थिर पूजि	
२	विस्तार पूर्व सचालनखर्च	
३	चालू पूजि	
	कूल पूजिको आवश्यकता	

१२.२ पूजिको श्रोत

क्र.स	पूजिको श्रोत	कूल रकम	प्रतिशत
१	ऋण		
२	इक्यूटि		
४	अन्य संस्थाहरु बाट सहयोग		
	जम्मा		

१२.३ ऋण चुक्तातालिका

क्र.स	वर्ष	तिर्नेजम्मा ऋण रकम	तिर्ने ब्याज रकम	तिर्ने साँवा रकम	जम्मा रकम
	कूल				

१२.४ विक्रिमूल्यनिर्धारण

क्र.स	विवरण	रकम
१	प्रतिइकाई उत्पादनलागत	
२	ह्रासकट्टि रकम	
३	ब्याज रकम	
४	स्थापनाविविस्तार पूर्वको खर्चमा एमोर्टाइजेसन	
५	बार्षिक उत्पादन परिमाण	

६	अन्तिमलागतमोल (१ + २ + ३ + ४) / ५	
७	विक्रिमूल्य (६ + नाफाको रकम)	

१२.५ विक्रिआम्दानी

क्र.स	प्रमुखउत्पादनविवरण	ईकाइ	परिमाण	प्रतिईकाई विक्रिमूल्य	कूल
१					
२					
३					
४					
५					
विक्रि बाट कूलआम्दानी					

१२.० नाफातथा नोक्सानविवरण (एक वर्षको)

क्र.स	विवरण	मासिक	कुलवार्षिक
क	विक्रि बाट आम्दानी		
१	चलखर्च कटौति		
१.१	कच्चा सामग्री		
१.२	प्रत्यक्षश्रम लागत		
ख	कूलनाफा		
२	स्थिर खर्च कटौति		
२.१	अप्रत्यक्षश्रम		
२.२	शिर्षभार खर्च		
२.३	ब्याज		
२.४	ह्रासकट्टि		
२.५	पूर्व सचालनखर्चको अपलेखन		
२.६	विमा		
ग	कर कट्टि अधिको खुदनाफा		

१२.७ पारविन्दु

पारविन्दुस्थिर खर्च..... X१००

वार्षिक विक्रि - वार्षिक चल खर्च

X१००

पारविन्दु = _____ =

१२.१२ लगानीको प्रतिफल

खुदनाफा
लगानीको प्रतिफलX१००
कूललगानी
लगानीको प्रतिफल = _____ = X१००

१२.८ जोखिमविश्लेषण र न्यूनिकरणका रणनीतिहरु

१२.९ निष्कर्ष

१३. कार्य योजना

क्र. सं.	क्रियाकलाप	समयतालिका (महिनामा)												प्रमुखजिम्मेवार
		१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०	११	१२	

१४. नगदप्रवाहविश्लेषण

क्र. सं.	अवधि	समयतालिका (महिनामा)											
		१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०	११	१२

[illegible]